

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka LXV.

Vydána dne 19. května 1920.

Obsah: (Čís. 336.—345.) 336. Nařízení, jímž se stanoví organizační řád pro poskytování úvěru živnostníkům válkou poškozeným na Slovensku. — 337. Zákon, kterým se vláda zmocňuje činiti opatření k úpravě mimořádných poměrů způsobených válkou. — 338. Vyhláška o tom, kdy nabývá účinnosti nařízení vlády republiky Československé ze dne 8. srpna 1919, č. 481 Sb. z. a n., o všeobecných občanských legitimacích. — 339. Nařízení o příplatku k přejímacím cenám bramborů při dodávce jich nad předepsaný kontingent. — 340. Nařízení o jmenování lékařů ve veřejné službě zdravotnické na Slovensku. — 341. Vyhláška, že se opravuje tisková chyba v zákoně ze dne 30. března 1920, čís. 252 Sb. z. a n., kterým se vydávají ustanovení o státní vlajce, státních znacích a státní pečeti. — 342. Nařízení o drahotních přídavech k důchodům podle zákona o pensijním pojištění. — 343. Nařízení, jímž zrušují se nejvyšší ceny koňského masa. — 344. Nařízení, jímž se zřizuje Zemský hospodářský úřad pro Podkarpatskou Rus. — 345. Nařízení, jímž provádí se zákon ze dne 15. dubna 1920, čís. 316 Sb. z. a n., o vlajce a rejstříku lodí námořních.

Čís. 336.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 4. května 1920,

jímž se stanoví organizační řád pro poskytování
úvěru živnostníkům válkou poškozeným na
Slovensku.

Dle zákona ze dne 23. května 1919, č. 276
Sb. z. a n., se nařizuje:

Článek I.

I. Účel úvěru pro živnostníky válkou poškozené (čl. I. zák.).

§ 1.

Účelem úvěru pro živnostníky válkou poškozené jest poskytnouti příslušníkům živnostenského stavu v čl. II. uvedeným úvěrové pomoci, aby udrželi neb zřídili živnosti v těch případech, ve kterých nemohou ji dosáti dostatečnou měrou pravidelným živnostenským úvěrem.

Pod slovem „úvěr“ v dalším znění tohoto organizačního řádu dlužno rozuměti úvěr pro živnostníky válkou poškozené.

II. Okruh účastníků (čl. II. zák.).

§ 2.

Úvěru toho může se dostati:

a) Majetníkům podniků živnostenských a obchodních, kteří jsou státními občany republiky Československé a kteří již před válkou provozovali samostatně živnost, která však ve válce poklesla, nebo úplně zanikla bez její viny jejich službou vojenskou, službou pro válečné účely,

nebo všeobecnými válečnými poměry, výjimečně též živnostníkům, kteří byli při vypuknutí války pomocníky;

b) vdovám a dětem po těchto živnostnících k dalšímu provozování živnosti.

Nárok na úvěr mají vdovy a děti po živnostnících pod a) uvedených, provozuje-li se podnik dále na jejich vrub dle § 40 zák. čl. XVII. z r. 1884.

III. Podmínky úvěru.

§ 3.

Ve všech případech § 2 jest účastenství v úvěru závislo na podmínce, že žadatel skutečně úvěrové pomoci potřebuje a že jí také jest hoděn.

Zpravidla má tento úvěr býti omezen na takové živnosti, kterým dle zák. čl. XXIX. z r. 1875 předepsána byla daň výroková III. tř. nejvýše obnosem 200 K, neb které pravděpodobně tak zdaněny budou.

Živnostníci, kteří si mohou bez velkých obtíží opatřiti dostatečný úvěr pravidelný, jsou vyloučeni z tohoto úvěru; rovněž tak majetníci podniků, které již před válkou byly blízko zániku, aneb o kterých je nepochybně, že nemohou býti trvale zachovány. Pravděpodobnost úspěchu je také podmínkou úvěru dle § 2, lit. a), poslední věty.

Poskytnutí úvěru není na překážku, požívá-li dlužník úvěru pravidelného.

Úvěru poskytuje se jen k tomu, aby živnostenský podnik byl vybudován a dále veden. K úhradě osobních potřeb neb výživy žadatelovy, nebo k vypořádání starších jeho závazků nesmí býti tohoto úvěru použito.

IV. Způsob úvěru.

§ 4.

Úvěr jest úročný a dlužno jej ve stanovených lhůtách splatiti. Jednotlivému živnostníku může býti tento úvěr povolen zpravidla nejvýše do 6000 K.

Úvěru poskytuje se na směnku nebo na dluhopis, avšak i v tomto posléz uvedeném případě jest dlužník povinen podepsati vedle dlužního úpisu i směnku.

Od dlužníka buďtež požadovány jistoty zřízením ručejství, hypotéky, zástavou cenných papírů, pojistky na život a pod., pokud jich může dle svých poměrů poskytnouti bez podstatných obtíží. Manželka dlužníková aneb družka žijící s ním ve společné domácnosti nechť přistoupí za všech okolností k jeho závazku jako solidární spoludlužnice.

Dále jest dlužník povinen na dobu trvání úvěrního poměru pojištění si u tuzemského ústavu svůj podnik i se skladem surovin a zbožím, jakož i ostatní svůj movitý a nemovitý majetek proti ohni a dáti pojistku opatřiti vinkulační doložkou, že bude pojištěný obnos pojištěnci vyplacen jen se souhlasem ústředního výboru.

I kdykoliv později, pokud úvěrní poměr trvá, může býti na dlužníkovy požadováno, aby za úvěr dal jistotu neb danou jistotu doplnil, jest-li toho potřebí k zabezpečení úvěru, a může-li to dlužník učiniti bez podstatných obtíží.

Při výplatě úvěru budiž toho dbáno, aby bylo zabezpečeno náležité upotřebení úvěru. K tomu konci může úvěr místo v penězích býti poskytnut také v surovinách nebo v zařízení dílenském za pomoci vhodných organizací odborných, zejména živnostenských nákupních a strojových družstev.

Dlužník je povinen vésti řádné účetní záznamy, z nichž musí býti patrné použití úvěru.

Pokud se poskytují příplatky úrokové z veřejných prostředků (čl. V. zák.), jest úrok z úvěru pro všechny dlužníky jednotný; sazbu jeho ustanovuje čas od času ministerstvo obchodu v dohodě s ministerstvem financí způsobem pro ústavu úvěr ten poskytující závazným, při čemž bude dle možnosti dbáno toho, aby úrok byl co možno nízký a stálý. Zatím činí úrok nejvýše 4 ze sta ročně. Úroků z prodlení se ustanovení toto netýká. Mimo úrok smějí býti dlužníku účtovány jen skutečné hotové výlohy, nikoli však provise.

§ 5.

Každý úvěr má býti splácen ve lhůtách nejvýše pololetních a má býti takto splácen postupně nejdéle do 11 let; splácení počíná až po uplynutí prvního roku a splátky kapitálové pro další prvá tři léta mohou býti stanoveny částkami nižšími. Dlužník může úvěr splatiti i předčasně kdykoliv.

Od věřitele může však úvěr býti vypovězen jen v těchto případech:

- a) zjistí-li se, že úvěr byl vylákán předstíráním nepravdivých skutečností, anebo že ho nebylo použito pro živnost dlužníkovu;
- b) zanikne-li živnostenský závod dlužníkův, na příklad proto, že živnostník zemřel neb živnosti se vzdal, ji zežil, nebo že mu byla odňata;
- c) jestliže dlužník převzatých závazků neplní, ačkoliv by tak při dobré vůli činiti mohl;
- d) jestliže dlužník svévolně odepře dáti jistotu dle § 4, odst. 5., dodatečně požadovanou;
- e) jestliže se majetkové poměry dlužníkovy před uplynutím původně stanovené lhůty ke splacení z jakéhokoliv důvodu tak příznivě mění, že může úvěr bez nesnází splatiti;
- f) lze-li s určitostí za to míti, že podnik, pro který úvěr byl poskytnut, nedá se udržeti, a byla-li by dalším ponecháním úvěru ohrožena bezpečnost tohoto úvěru.

Přeloží-li živnostník svůj podnik do místa ležícího mimo obvod výboru, který úvěr povolil, může býti úvěr a záruka za úvěr buď na žádost dlužníkovu nebo z moci úřední převeden za souhlasu výboru příslušného pro nové sídlo podniku na činitele v tomto výboru zastoupené. Odepře-li tento výbor svůj souhlas nebo dá-li souhlas k převedení jen části úvěru a je-li dozor nad upotřebením úvěru a péče o bezpečnost a řádné splácení úvěru dosavadním peněžním ústavem, případně župním (městským) výborem ve smyslu § 12 tohoto organizačního řádu přeložením podniku zne-možněna nebo značně znesnadněna, může býti úvěr, případně nepřevedená jeho část předčasně vypovězena.

Ustanovení předchozího odstavce platí také tehdy, byl-li podnik dlužníkův přeložen na Slovensko z jiného území republiky nebo naopak.

Výpověď jest zpravidla tříměsíční. Dle okolností, zejména, hrozí-li nebezpečí z prodlení, může býti výpovědní lhůta zkrácena.

V případech odst. b) může býti úvěr za posavadních podmínek ponechán dlužníkovu nástupci v živnosti, převezme-li veškeré závazky z poměru úvěrního.

Ustanovení § 14, odst. 5., o lhůtě k podání žádosti za úvěr pro tento případ neplatí.

V. Orgány úvěru.

A. Ústřední výbor.

§ 6.

Do ústředního výboru vysílají po 2 zástupcích ministerstvo obchodu a ministerstvo financí; po 1 zástupci obchodní a živnostenské komory a Zemský úřad pro péči o válečné poškozence. Dále zasedají v ústředním výboru jeden zástupce řemeslnictva, jeden zástupce obchodnictva a dva

zástupci peněžních ústavů. Zástupce řemeslnictva, obchodnictva a 1 zástupce peněžních ústavů jmenuje ministerstvo obchodu. Druhého zástupce peněžních ústavů vysílá Svaz slovenských peněžních ústavů.

Ministerstvo obchodu může povolati do ústředního výboru též zástupce Slovenské řemeslnické jednoty a Československé obchodnické jednoty, jakož i zástupce jiných činitelů, již jsou aneb utvoří se na podporu zájmů řemeslnictva a obchodnictva a jich úvěru pro celé Slovensko.

Sídlem ústředního výboru jest Turčanský Sv. Martin.

Uvedení činitelé jmenují za každého zástupce náhradníka, jenž nastoupí, je-li zástupce zaneprázdněn.

Dva nebo více činitelů mohou jmenovati zástupce společného, kterému přísluší pak tolik hlasů, kolik jich dohromady přísluší činitelům, které zastupuje.

Uvedení činitelé jmenují své zástupce a jich náhradníky v ústředním výboru trvale, mohou je však kdykoliv odvolati a nahraditi zástupci jinými.

Dostaví-li se do schůze ústředního výboru jen jeden zástupce (náhradník) těch činitelů, kteří mají právo vysílati dva zástupce, hlasuje i za druhého nepřítomného zástupce.

Ústřední výbor volí ze svého středu na každé tříletí předsedu a potřebný počet jeho náměstků, jakož i potřebný počet referentů a zapisovatelů. Funkce referentská a zapisovatelská může býti též vznesena na úředníky Svazu slovenských peněžních ústavů.

Schůzi ustavující svolá ministerstvo obchodu a jeho zástupce předsedá této schůzi.

Funkce členů ústředního výboru jest úřadem čestným, činitelům v ústředním výboru zastoupeným jest zústaveno, aby svým zástupcům nahradili ztrátu času a výlohy cestovní. Členové ústředního výboru, jakož i úředníci, kteří obstarávají práce ústředního výboru, jsou vedle jiných povinností, plynoucích z jejich úředního postavení, zejména povinni zachovávat nejpřísnější mlčení o úředních záležitostech vůči každému, komu nejsou povinni o záležitostech těch učiniti sdělení úřední.

§ 7.

Schůze ústředního výboru svolává předseda dle potřeby a jest povinen svolati schůzi, požádá-li o to ministerstvo obchodu, ministerstvo financí, nebo některá z obchodních a živnostenských komor, anebo pět jiných členů ústředního výboru. Pozvání ke schůzi budtež rozeslána alespoň na 8 dnů předem a budtež v nich stručně uvedeny předměty, o kterých má býti jednáno.

Předseda určuje pořad jednání, řídí schůze a spolu se zapisovatelem podepisuje zápis o usneseních ve schůzích učiněných.

Ústřední výbor může se usnášeti, je-li ve schůzi jeho přítomna alespoň $\frac{1}{4}$ členů. Usnášení děje se většinou hlasů přítomných. K povolení úvěru jest třeba většiny $\frac{2}{3}$ přítomných. Předseda hlasuje spolu a jeho hlas rozhoduje při rovnosti hlasů.

Má-li se povoliti usnesením ústředního výboru úvěr nad 6000 K, jest potřebí, aby byli přítomni zástupci státu i příslušné komory a aby všichni souhlasili s usnesením.

Delegáta příslušné komory může zastupovati, byv k tomu příslušnou komorou zmocněn, zástupce jiné komory.

Má-li předsedající za to, že usnesení ústředního výboru jest formálně neplatné, nebo že ústřední výbor překročil meze své působnosti, nebo porušil závazné zájmy veřejné, a trvá-li ústřední výbor přes jeho námitky na svém usnesení, jest oprávněn zastaviti výkon usnesení až do rozhodnutí ministerstva obchodu, kterému jest věc bez odkladu předložiti. Ministerstvo obchodu jest mimo to oprávněno z moci úřední zrušiti usnesení ústředního výboru, trpí-li vadami výše uvedenými.

Tato ustanovení platí obdobně pro užší výbory ústředním výborem snad zřízené.

Kancelářskou agendu, korespondenci a účetnictví ústředního výboru obstarává Svaz slovenských peněžních ústavů. Písemná vyřízení podpisuje předseda ústředního výboru spolu s odpovědným úředníkem kanceláře. Za práce tyto dostane se Svazu slovenských peněžních ústavů odměny, již stanoví ministerstvo obchodu v dohodě s ministerstvem financí a hradí stát polovicí a obchodní a živnostenské komory stejným dílem rovněž polovicí takto stanovené odměny.

§ 8.

K působnosti ústředního výboru náleží:

1. Organisovati a řídití akci úvěrovou na Slovensku;

2. ustaviti a řídití kancelář ústředního výboru, jmenovati její personál a konati nad ním moc disciplinární, pokud by nešlo o personál přidělený jiným úřadem;

3. míti v patrnosti povolené úvěry;

4. sčítovati platy postihující ručitele ze záruky za povolené úvěry, převzaté dobrovolně anebo povinně po zákonu ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. z. a n.;

5. při jednotlivých žádostech o úvěr, pokud tato působnost nepřejde na župní (městské) výbory:

- a) konati šetření o žádostech,
- b) povolovati úvěry, stanoviti podmínky úvěru v mezích tohoto organizačního řádu a přikazovati povolené úvěry peněžním ústavům,

- c) požadovati dodatečně listotu, neb doplnění listoty za povolený úvěr,
- d) rozhodovati o odvoláních, podaných žadatelem proti rozhodnutí župního (městského) výboru, jakož i o odvoláních výborů (komitétů) při převedení úvěru (§ 11, čis. 2., odst. 4.),
- e) rozhodovati o povolení úvěru nad 6000 K,
- f) rozhodovati o předčasné výpovědi úvěru,
- g) povolovati nástupci v živnosti dlužníkovi, aby převzal úvěr,
- h) uznávati jednotlivé úvěry za nedobytné;

6. rozdělovati příplatky úrokové mezi ústavy úvěr poskytující;

7. podávati ministerstvu obchodu a financí výroční zprávy o stavu úvěrové akce, jakož i jiné zprávy, výkazy a dobrozdání, o které úřad tento požádá;

8. vyjadřovati se o zamýšlených změnách sazby úrokové pro dlužníky, jakož i příplatků úrokových pro ústavy úvěry poskytující;

9. voliti ze svého středu užší výbory a vymezovati jejich působnost a stanoviti řády pro jejich jednání;

10. vydávati závazné instrukce v mezích tohoto organizačního řádu.

§ 9.

Užší výbory ústředním výborem zřízené vyřizují úkoly, které jim byly ústředním výborem přikázány a které mohou záležeti v přípravě usnesení ústředního výboru, v jich vyřizování, aneb v samostatném obstarávání věcí ústřednímu výboru příslušejících.

Zejména usnášení o věcech týkajících se jednotlivých úvěrů (§ 8, čis. 5), může býti přeneseno všeobecně na užší výbor ústředního výboru, nebo na několik takových výborů; do výboru s touto působností musí však vždycky býti pojeti po jednom zástupci ministerstva obchodu, ministerstva financí a obchodních a živnostenských komor.

B. Župní a městské výbory.

§ 10.

Pro obvod každé župy zřídí se župní výbor a pro obvod každého města s právem municipálním městský výbor.

Župní (městský) výbor budiž složen: ze župana (měšťanosty) neb jím ustanoveného zástupce, ze 2 zástupců příslušné obchodní a živnostenské komory, dále po jednom ze zástupců finančního ředitelství, okresních úřadoven pro péči o válečné poškozence, města, jež jest sídlem župy, živnostenských korporací, odboček Slovenské řemeslnické jednoty a Československé obchodnické jednoty, a jiných řemeslnických a obchodních spolků v župě (v městě s právem mu-

nicipálním), ze zástupců všech peněžních ústavů, které jsou v obvodu župy (města s právem municipálním) a které se přihlásily k poskytování úvěru.

Je-li sídlem župy město s právem municipálním, vysílá na místě zástupce tohoto města zástupce město ležící v obvodě župy, které má po městě, jež je sídlem župy, největší počet obyvatelstva.

Řemeslnictvo a obchodnictvo má býti zastoupeno alespoň po 1 zástupci; není-li v župě (městě s právem municipálním) korporací neb spolků, jež by zástupce vysílaly, imenuje je župan (měšťanosta).

Vzniknou-li po ustavení se župních (městských) výborů nové organizace řemeslnické neb obchodnické, nucené neb dobrovolné, mohou do výborů vysílati po 1 zástupci.

Na tyto zástupce se vztahuje, co řečeno bylo v § 6, odst. 4. až 7. a 10.

K rozhodování o žádostech z obcí v obvodu župy, vyjma město, jež je sídlem župy, neb město, v odst. 3. uvedené, podaných, nutno přizvati zástupce obce, již se týče, který má v tom případě právo hlasovací.

Za příčinou ustavení se župního (městského) výboru předloží županský úřad (magistrát) všem peněžním ústavům v župě (městě s právem municipálním) po 3 výtiscích organizačního řádu s vyzváním, aby do 8 dnů prohlásily, chtějí-li úvěry poskytovat, a aby v kladném případě jmenovaly svého zástupce do župního (městského) výboru i jeho náhradníka.

Současně vyzve županský úřad (magistrát) finanční ředitelství, příslušnou obchodní a živnostenskou komoru, okresní úřadovny pro péči o válečné poškozence, živnostenské korporace a spolky řemeslnické i obchodnické, aby do 8 dnů jmenovaly své zástupce do župního (městského) výboru a jich náhradníky.

Neprodleně po uplynutí této lhůty svolá županský úřad (magistrát) zástupce jmenované do župních měst k ustavení se župního (městského) výboru, k dojednání jeho organizačního a jednacího řádu a volbě funkcionářů.

Ustavení župního (městského) výboru dlužno ihned oznámiti ústřednímu výboru a předložití zápis o ustavující schůzi, jakož i jeden exemplář organizačního a jednacího řádu župního (městského) výboru.

Ústřední výbor neprodleně oznámí županskému úřadu (magistrátu), beře-li ustavení se župního (městského) výboru a jeho organizační a jednací řád na vědomí.

Každou změnu tohoto organizačního a jednacího řádu oznámiti jest ústřednímu výboru a připojití opis zápisu o schůzi, v níž příslušné usnesení se stalo. Změna stane se pravoplatnou, jest-

liže ústřední výbor do 14 dnů ode dne, kdy ho oznámení došlo, neprohlásí, že změnu nebere na vědomí.

Organisací a jednací řád župního (městského) výboru musí obsahovati ustanovení o tom, který místní úřad neb ústav obstaráváti bude písemnosti a účetnictví župního (městského) výboru.

Režijní výlohy župních a městských výborů nesou místní činitelé ve výboru zastoupení. Rozvrhnutí tyto výlohy na místní činitele náleží župnímu, případně městskému výboru.

Peněžní ústavy mohou se i po uplynutí lhůty v odst. 8. uvedené přihlásiti k poskytování úvěru a jmenovati zástupce a náhradníka do župního (městského) výboru.

§ 11.

Zřídí-li se v některém obvodu župní (městský) výbor a bylo-li jeho zřízení vzato ústředním výborem na vědomí, náleží jemu:

1. Organisovati a řídití úvěrovou akci ve svém obvodu;

2. vykonávati samostatně na místě ústředního výboru při jednotlivých žádostech za úvěr úkony uvedené v § 8, čís. 5., lit. a) až c). O úvěrech, které nedosáhly souhlasu ve schůzi přítomných zástupců státu, tudíž župana neb jím jmenovaného zástupce a zástupce finančního ředitelství, dlužno ihned podati zprávu ústřednímu výboru, doloženou spisy a opisem zápisu o schůzi, a jen když ústřední výbor do 14 dnů po té nepodá námitek proti povolení úvěru, platí pro úvěr tento záruka veřejných činitelů dle čl. IV., lit. a) až e), zákona ze dne 23. května 1919, čís. 276 Sb. z. a n.

Do lhůty 14 dnů nepočítá se doprava poštovní. Podá-li ústřední výbor námítky, rozhodne o povolení úvěru definitivně jeho plenární schůze neb schůze užšího výboru ústředního výboru.

Z rozhodnutí župního (městského) výboru může se žadatel odvolati k ústřednímu výboru, který vyžádá si zprávu od župního (městského) výboru a rozhodne s konečnou platností.

Jde-li o převedení úvěru ve smyslu §u 5 odst. 4. a 5., dlužno o usnesení výboru zpravit do 3 dnů též výbor (komitét), kterým dosavadní úvěr byl povolen, a připojiti poučení, že z rozhodnutí možno se odvolati k ústřednímu výboru.

3. Podávati ústřednímu výboru do 8 dnů po každé schůzi zprávu o učiněných usneseních, zejména výkaz povolených úvěrů za účelem patrnosti (§ 8, čís. 3.), dále všeobecná dobrozdání a návrhy, jakož i podávati mu výroční zprávy o stavu úvěrové akce ve vlastním obvodu i jinaké zprávy a výkazy, kterých sobě ústřední výbor vyžádá.

O župních (městských) výborech platí obdobně ustanovení § 7, odst. 3. a 6., s tou změnou, že na místo ministerstva obchodu nastupuje ústřední výbor.

C. Místní peněžní ústavy úvěr poskytující.

§ 12.

Každý ústav, který se přihlásí k poskytování úvěru, jest povinen odevzdati županskému úřadu (magistrátu) 2 výtisky tohoto organizačního řádu, opatřené prohlášením ústavu, že jsou mu jeho ustanovení známa a že se jim podrobuje.

Jeden z těchto dvou výtisků zašle županský úřad (magistrát) ústřednímu výboru.

Ústav tento jest pak povinen úvěry mu přikázané poskytnouti a bdíti nad řádným jich použitím, pečovati o to, aby úroky a splátky řádně byly spláceny, směnky včas obnovovány, pojistné placeno atd. a opatřiti vše, čeho na ochranu úvěru jest zapotřebí.

Ocitne-li se dlužník v prodlení, jest ústav povinen vyšetřiti, proč nebylo placeno, a shledá-li závažné důvody pro předčasnou výpověď úvěru, bez průtahu učiniti ústřednímu výboru v tom směru návrh. Je-li nebezpečí v prodlení, opatříž ústav sám ihned, čeho je zapotřebí k zajištění pohledávky.

Každou měrou jest peněžní ústav povinen nejdéle do 30 dnů ode dne splatnosti ohlásiti ústřednímu výboru neplacení, jakož i důvody pro sečkání dluhu, které snad dlužníkovi z vážných příčin povolil.

Lhůta 30denní počíná dnem následujícím po dni splatnosti, případně po dni, kterého byla směnka postihem ústavu vrácena.

§ 13.

Nedbá-li peněžní ústav, jenž přikázaný mu úvěr poskytl, povinností jemu uložených, ručí za škodu tím způsobenou činitelům záruku poskytujícím dle občanského zákona; kromě toho může býti ústředním výborem vyloučen z účasti na úvěru a úvěry jím poskytnuté přenesou se pak na jiný ústav. Takový výrok ústředního výboru jest konečný.

VI. Řízení o žádostech.

§ 14.

Žádost o úvěr budiž podána u toho peněžního ústavu, který dle přání žadatele má úvěru poskytnouti, a to na jednotném tiskopise, jejž bude míti na skladě župní (městský) výbor.

Je-li peněžní ústav, u něhož žádost byla podána, přihlášen k akci úvěrní aneb současně se

přihlašuje, postoupí tuto ihned tomu župnímu (městskému) výboru, v jehož obvodu žadatel bydlí, aneb není-li ho, ústřednímu výboru.

Nebyla-li žádost o úvěr peněžním ústavem přijata proto, že se peněžní ústav nepřihlásil k akci úvěrní a přihlásiti se nehodlá, obrátí se žadatel na jiný peněžní ústav k akci úvěrní přihlášený, nebo na župní (městský) výbor, který jej na některý ústav peněžní poukáže.

Župní (městský) výbor, případně ústřední výbor přikáže úvěr při jeho povolení tomu ústavu, kde žádost byla podána.

Pro podávání žádostí ustanovena jest propadná lhůta, která činí:

1. pro žadatele, kteří v den vyhlášení tohoto organizačního řádu jsou v občanském výdělečném povolání, jeden rok od vyhlášení řádu;

2. pro žadatele, kteří se teprve později do občanského výdělečného povolání vrátí, dva roky ode dne, kdy byl propuštěn z vojenské služby neb služby pro válečné účely.

V případech, kdy pro skutečnosti, jež nejsou v moci žadatelově, není možno, aby podnik živnostenský ihned byl obnoven neb zřízen, postačí k zachování nároku na úvěr záznam u župního (městského) výboru, jenž musí se státi v uvedené jednoroční neb dvouleté lhůtě.

§ 15.

V žádosti o úvěr dlužno uvést zejména:

1. Jméno, povolání, stav (ženatý, svobodný, vdovec), počet dětí, den a rok narození, rodiště a příslušnost a nynější bydliště žadatelovo, jakož i jeho bydliště před válkou;

2. označení a sídlo podniku, pro který se úvěr požaduje;

3. zdali a jak se žadatel, nebo běží-li o další provozování živnosti dle § 40 zák. č. XVII. z r. 1884, jeho otec neb manžel války zúčastnil a kdy se vrátil do občanského stavu;

4. zda a který podnik a jak dlouho žadatel samostatně provozoval před odchodem do služby válečné, neb před vznikem okolností, které přivedly úpadek nebo poklesnutí podniku;

5. z jakých důvodů podnik žadatelův upadl nebo poklesl;

6. obnos daně výrobové III. třídy z podniku živnostníka předepsané v posledních třech letech jeho trvání;

7. výkaz veškerého majetku (aktiv a pasiv) a příjmů žadatelových, po případě průkaz, že bylo povoleno přiročí dle čl. VII. zák.;

8. velikost požadovaného úvěru a udání, kde a jakého pravidelného úvěru žadatel požívá, neb kde mu byl odepřen;

9. zdali žadatel obdržel již úvěr na Slovensku, v Čechách, na Moravě neb ve Slezsku, v jaké

výši, kterým komitétem byl mu povolen a u kterého peněžního ústavu vyplacen;

10. návrh, jaké splácení má býti stanoveno a jaké jistoty žadatel nabízí;

11. průkaz o pojištění podniku se skladem i ostatním majetkem žadatelovým proti ohni;

12. účel, ke kterému má býti úvěru přímo použito;

13. zdali žádá živnostník výplatu úvěru v hotovosti, nebo v surovinách, nebo v dílenském zařízení, s udáním důvodů;

14. udání, zdali a jaké veřejné pomoci se žadateli již dostalo, buď ve způsobu podpory, nebo ve způsobu úvěru.

K žádosti buďtež připojeny potřebné listinné doklady, jako vojenské listiny, daňový arch (adóiv), knihovni výtah o nemovitém majetku a hypotečních dluhů, stvrzenka na poslední pojistnou prémii a pod. Průkaz živnostenského oprávnění žadatele musí býti v každém případě předložen.

§ 16.

Orgán povoláný k vyšetření žádosti, župní (městský) výbor, po případě ústřední výbor, provede šetření co nejrychleji a nejvhodněji (pomocí místních peněžních ústavů, obchodní a živnostenské komory, živnostenské korporace, obce pobytu a pod.).

Při žádostech živnostníků na Slovensku se usazujících budiž vždy vyžádána zpráva příslušného zemského komitétu v Praze, v Brně neb v Opavě, zda živnostník žádal již o úvěr v obvodu tohoto zemského komitétu, a buďtež vyžádány veškeré spisy oné žádosti, nechť již byla vyřízena kladně či zamítavě.

Doplňná žádost budiž pak s určitým návrhem předložena orgánu úvěry povolujícímu [zpravidla župnímu (městskému) výboru, jinak ústřednímu výboru].

VII. Opatřování prostředků k poskytování úvěru.

§ 17.

Jako pravidlo předpokládá se, že místní peněžní ústav, pověřený prováděním úvěru, bude míti k tomu dosti vlastních peněžních prostředků.

Nastane-li u místního peněžního ústavu mimořádně přece potřeba opatřiti si peněžní prostředky pro úvěry výpůjčkou, učiní tak reeskontem smének z úvěrů.

K eskontu přijímají se směnky i se šestiměsíční splatností.

Všecky reeskonty smének z úvěrů musí reeskontující ústav oznámiti do 3 dnů ústřednímu výboru.

VIII. Působnost vládní.

§ 18.

Ministerstvo obchodu vykonává dozor nad činností ústředního výboru a jeho výkonných orgánů.

IX. Ručení veřejných činitelů za závazky z úvěrů

(čl. IV., odst. 1., 2., 3. a 5., zák.).

§ 19.

Za závazky z úvěrů poskytnutých dle tohoto organizačního řádu ručí ústavu úvěr poskytujícímu dle čl. IV. zákona ze dne 23. května 1919, čís. 276 Sb. z. a n.:

- a) stát Československý až do 50%,
- b) župa až do 20%,
- c) obchodní a živnostenská komora až do 10%,
- d) obec až do 10%.

Města s právem municipálním přejímají záruku pod b) a d) uvedenou, ručí tudíž celkem až do 30%.

Pro přísůšnost činitelů uvedených pod a) až d) jest rozhodno sídlo živnostenského závodu, nebo sídlo hlavního závodu, pro jehož majetníka byl úvěr povolen, v den povoleného úvěru.

X. Záruka peněžních ústavů úvěr poskytujících

(čl. IV., odst. 4., zák.).

§ 20.

Zbývajících 10% záruky za úvěry poskytnuté dle tohoto organizačního řádu nese peněžní ústav, který úvěr poskytl; zřídí-li se pak společný oddělený podnik pro úvěry, sdružené ústavy podle úmluvy, a není-li jí, rukou společnou a nerozdílnou.

XI. Příplatky úrokové (čl. V. zák.).

§ 21.

Ministerstvo obchodu bylo zmocněno, aby v dohodě s ministerstvem financí povolovalo úrokové příplatky ke zlevnění úvěru. Příplatky budou uhrazovány z polovice státem, ze tří desetin župou (městem s právem municipálním) a ze dvou desetin příslušnou obchodní a živnostenskou komorou.

Pokud poskytují se tyto úrokové příplatky z prostředků veřejných, ustanovuje ministerstvo obchodu, vyslechnuvši obchodní a živnostenské komory, v dohodě s ministerstvem financí úrokovou sazbu pro eskontování směnek z úvěrů.

Zatím platí pro ústavy úvěry přímo poskytující úroková sazba 4% a úrokový příplatek 1%.

pro ostatní peněžní ústavy, které směnky z úvěrů eskontují, eskontní sazba nejvýše 5% bez příplatku úrokového.

Poukazování příplatků děje se pololetně na základě výkazů, jež ústavy mající na ně nárok předkládají budou ústřednímu výboru.

XII. Úlevy berní a poplatkové. (čl. IX. zák.)

§ 22.

Ku podpoře úvěru (čl. I. zák.) poskytuje se těchto úlev berních a poplatkových:

1. Veškerá právní jednání, všechny listiny, podání a úřední úkony, jichž vyžadovati budou organizace a provádění úvěru, jsou s vynětím směnek a soudního řízení osvobozeny od kolkových a přímých poplatků; toto poplatkové osvobození platí zejména:

- a) pro organizační statuty a jednací řady orgánů úvěru, které podle organizačního řádu (čl. III. zák.) mají býti ustanoveny, pokud by tyto akty jakožto soukromoprávní smlouvy společenské podle všeobecných ustanovení poplatkové povinnosti byly podrobeny, dále pro společenské smlouvy ústavů peněžních, pokud takové smlouvy by byly zřízeny výhradně pro přibrání ústavů peněžních k součinnosti v úvěru, a konečně pro veškerá podání nebo právní listiny a úřední výkony, jež vyskytnou se při úředních stycích orgánů úvěru s úředními orgány autonomní a státní správy;
- b) pro ona podle všeobecných ustanovení poplatná právní jednání a právní listiny a jinaké úřední úkony (úřední ověřování a pod.) a vůbec pro veškeré, podle všeobecných ustanovení poplatné právní akty, jichž vyžadovati budou povolování úvěru, dále zaúčtování, listinné osvědčování, výplata a její potvrzení, zajištění, vkladné z knihovního zajištění úvěru a výrazné kvitance.

Pro takové právní listiny, jichž podle povahy nemusí použito býti výlučně k účelům úvěru, jest poplatkové osvobození, které se povoluje podle předchozího odstavce, podmíněčné.

Podle § 23 čís. pat. z 2. srpna 1850 nutno na osvobozených listinách, není-li účel vyhotovení již zjevný z jich obsahu, uvést klausuli: „Osvobozeno od kolků a poplatků dle čl. IX. zákona ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. z. a n., o úvěru pro živnostníky válkou poškozené“.

2. Provozování úvěrních obchodů z těchto úvěrů, jež se děje ve společném podniku několika zúčastněných ústavů úvěr ten poskytujících a jež bude účetnický samostatno, požívá výhody § 20, č. 2., uherského zák. čl. VIII. z r. 1909.

Tomuto společnému podniku přísluší také osvobození od 60% válečné přírážky dle zák. čl. IX. z r. 1918.

O společném podniku zúčastněných ústavů ku provozování úvěrních obchodů z úvěrů pro živnostníky válkou poškozené povede se zcela samostatný, přesný účet, který bude úplně oddělen od účetnictví podniků jednotlivých zúčastněných ústavů samých.

Účetní závěrky společného podniku buďtež dle §§ 25 a 27 uh. zák. čl. VIII. z r. 1909 i s dodatkem o schválení jich a s výkazem o účasti jednotlivých ústavů předkládány každoročně příslušným finančním ředitelstvím.

Dále budiž zřízena a vyměřovacímu úřadu předložena registrovaná smlouva společenská, která upravuje vzájemné právní poměry zúčastněných ústavů a míru účasti jich na společném podniku.

3. Společenská trvale od daní dle § 4, č. 3., uh. zák. článku VIII. z r. 1909 osvobozená, nepozbývají osvobození, když, účastníci se poskytování úvěru, vcházejí v úvěrní styky i s nečleny.

Článek II.

Ministru průmyslu, obchodu a živností se ukládá, aby provedl v dohodě s ministrem financí a ministrem spravedlnosti toto nařízení.

Článek III.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Svehlá v. r.,

v zastoupení ministerského předsedy.

Dr. Veselý v. r.	Klofáč v. r.
Dr. Beneš v. r.	Dr. Šrobár v. r.
Sonnát v. r.	Dr. Winter v. r.
Habrman v. r.	Dr. Hodža v. r.
Staněk v. r.	Dr. Heldler v. r.
Prášek v. r.	Hampl v. r.
Dr. Franke v. r.	

Čís. 337.

Zákon ze dne 15. dubna 1920,

kterým se vláda zmocňuje činiti opatření k úpravě mimořádných poměrů způsobených válkou.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Vláda se zmocňuje, aby pro úpravu mimořádných hospodářských nebo zdravotních poměrů, způsobených válkou, použila cesty nařizovací, kde by jinak bylo třeba zákona, když se toho jeví nutná potřeba a když by průtah, spojený s předložením věci sboru zákonodárnému, byl věci na újmu.

Zmocnění toto nevztahuje se však na úpravu poměrů ústavních a politických vůbec a poměrů finančních, pokud se ukládají státní pokladně trvalá břemena nebo jednotlivci jsou zatěžováni veřejnými dávkami, a dále na úpravu příslušnosti trestních soudů.

Vládním nařízením může býti uložena i obcím povinnost, aby zároveň spolupůsobily při jeho provádění.

§ 2.

Přestupky nařízení, vydaných podle tohoto zákona, trestají politické úřady, na území dříve uherském administrativní policejní vrchnosti, a to peněžitou pokutou až do 20.000 Kč — při nedobytnosti budiž uloženo vězení, trvající však nejvýše 6 měsíců — nebo tresty na svobodě do 6 měsíců, dále propadnutím předmětů, na něž se trestní čin vztahuje, a konečně ztrátou živnostenských oprávnění. Tyto tresty mohou býti uloženy též současně; trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedobytnou pokutu nesmí činiti více než jeden rok.

§ 3.

Vládní nařízení vydaná podle tohoto zákona musí býti předložena Národnímu shromáždění nebo, nezasedá-li, Stálému výboru podle § 54 ústavní listiny se žádostí o dodatečné schválení, a to do osmi dnů ode dne vyhlášení, jinak pozbývají platnosti od té doby, do kdy nejpozději měla býti předložena. Rovněž pozbývají platnosti, když některá sněmovna nebo Stálý výbor podle § 54 ústavní listiny výslovně odepře je schváliti, a to od té doby, kdy usnesení se stalo. Vláda jest povinna uveřejniti bez odkladu ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlášku o tom, že nařízení pozbylo platnosti.

§ 4.

Nařízení, vydaná vládou republiky Československé podle zákona ze dne 24. července 1917, č. 307 ř. z., platí pro celé území republiky Československé, pokud není v nich výslovně ustanoveno jinak, nebo pokud neodporují nařízením, která platila pro území Československé republiky ležící mimo Čechy, Moravu a Slezsko před jejich vydáním a výslovně nebyla zrušena.

Sazby trestní, stanovené v nařízeních dosud vydaných, zůstávají v platnosti.